

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ผู้ปฏิบัติ: ทีมปฏิบัติการหลัก

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ภารกิจของทีมปฏิบัติการหลัก ซึ่งประกอบด้วย :

1.1 กลุ่มภารกิจปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรค (Operations)

1.2 กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication)

1.3 กลุ่มภารกิจดูแลรักษาผู้ป่วย (Case Management)

1.4 กลุ่มภารกิจด่านควบคุมโรคระหว่างประเทศ (Point of Entry)

2. สามารถบริหารจัดการภารกิจของทีมปฏิบัติการหลักได้

ขอบเขตเนื้อหา

1. บทบาทหน้าที่ของกลุ่มภารกิจปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรค (Operations)
2. บทบาทหน้าที่ของกลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication)
3. บทบาทหน้าที่ของกลุ่มภารกิจดูแลรักษาผู้ป่วย (Case Management)
4. บทบาทหน้าที่ของกลุ่มภารกิจด้านควบคุมโรคระหว่างประเทศ (Point of Entry)

ระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุข

ผู้บัญชาการ

ผู้บัญชาการเหตุการณ์

ฝ่ายข้อมูลและยุทธศาสตร์

SAT

ยุทธศาสตร์

- ภารกิจ
- แนวทางการปฏิบัติ
- การสั่งการ

ข้อมูล

ผู้ปฏิบัติ

Operation

สื่อสารความเสี่ยง

Case Management

PoE

หน่วยสนับสนุน

Stockpiling | กฎหมาย | การเงินและงบประมาณ | กำลังคน

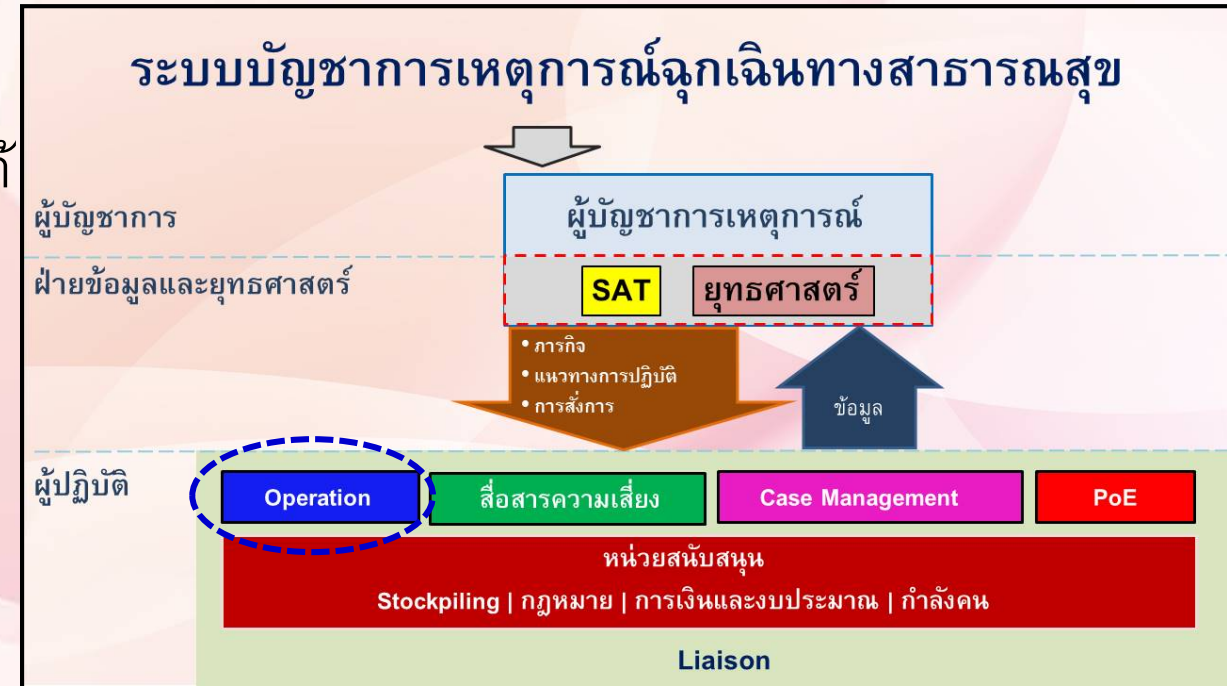
Liaison

กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ (Operation)

หน้าที่หลัก:

• ทีมปฏิบัติการส่วนกลาง

1. จัดระบบการปฏิบัติการภาคสนามในการปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน เช่น กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ
2. ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือ และกระบวนการปฏิบัติงาน (JAS: Job Action Sheet)
3. รวบรวมความรู้ มาตรฐาน มาตรการในการปฏิบัติงานภาคสนาม
4. จัดทำรูปแบบการรายงาน จากกลุ่มภารกิจปฏิบัติการภาคสนามให้เหมาะสมกับเหตุการณ์
5. การประสานงาน (ระบบเชื่อมประสานข้อมูล) กับกลุ่มภารกิจปฏิบัติงานภาคสนาม

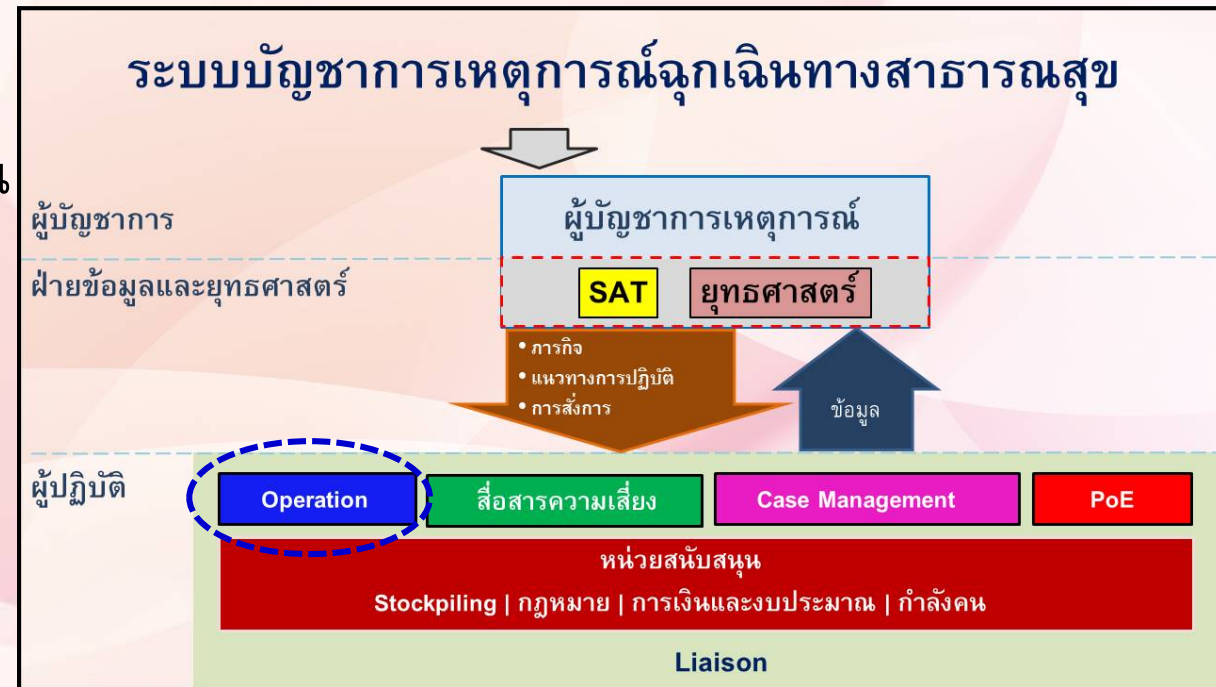

กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ (Operation)

หน้าที่หลัก:

- **ทีมปฏิบัติการภาคสนาม**

1. กำหนดมาตรการความปลอดภัยของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน
2. ประเมินขนาด ความรุนแรง การกระจาย ของปัญหา (Rapid Assessment) และสรุปผลแจ้งศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินผ่าน Situation Awareness Team
3. ปฏิบัติการควบคุมสถานการณ์ภาวะฉุกเฉินในพื้นที่
4. รายงานสถานการณ์ และปัญหาอุปสรรค หรือร้องขอการสนับสนุนเพิ่มเติมกับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินผ่าน Situation Awareness Team เป็น Real time
5. รายงานผลการปฏิบัติงานและประเมินผลการปฏิบัติงานให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์ทราบ

เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ และหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ

หลักสูตรการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ระบบบัญชาการเหตุการณ์
และศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน สำหรับผู้บริหาร กรมควบคุมโรค

ความสัมพันธ์ของผู้บัญชาการเหตุการณ์กับเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ

มาตรา 34 เมื่อเกิดโรคติดต่ออันตราย/โรคระบาด หรือมีเหตุสงสัยว่าได้เกิดโรคติดต่ออันตราย/โรคระบาดในเขตพื้นที่ ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อมีอำนาจดำเนินการเอง/ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ใดดำเนินการ

- ให้ผู้ที่เป็็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาด/ผู้สัมผัสโรค/เป็นพาหะมารับการตรวจ/รักษา/ชั้นสูตรทางการแพทย์
- แยกกัก/กักกัน/คุมไว้สังเกตอาการ ณ สถานที่ที่กำหนด
- ให้ผู้มีความเสี่ยงที่จะติดโรคได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
- นำศพหรือซากสัตว์ไปรับการตรวจ/จัดการ เพื่อป้องกันการแพร่ของโรค
- ให้เจ้าของ/ผู้ครอบครอง/ผู้พักอาศัยในบ้าน โรงเรือน สถานที่ พาหนะกำจัดความติดโรค/แก้ไขปรับปรุงสุขาภิบาลให้ถูกสุขลักษณะ

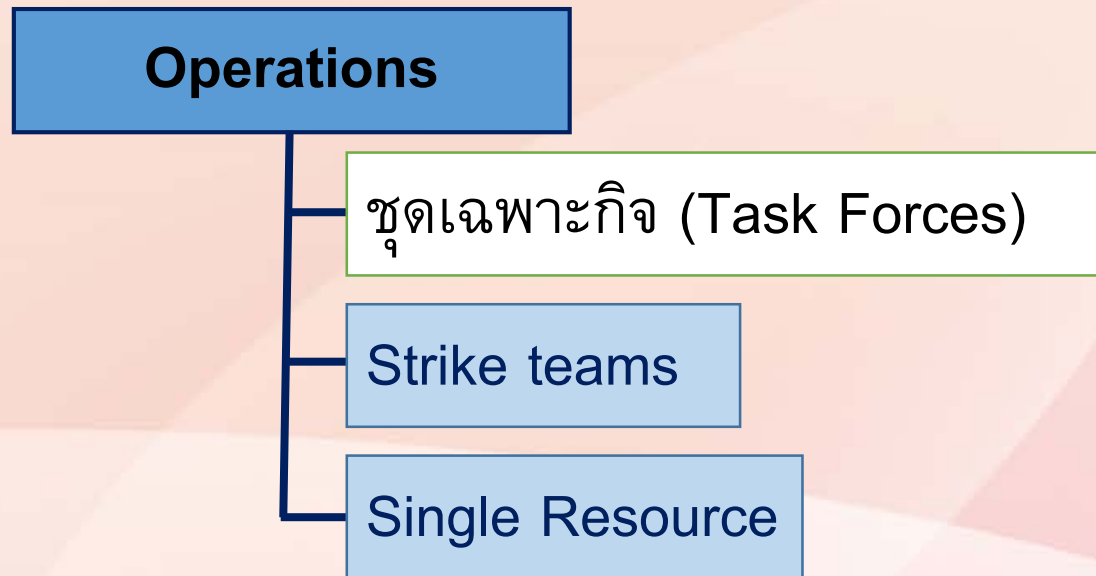

ความสัมพันธ์ของผู้บัญชาการเหตุการณ์ กับเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ (ต่อ)

- ให้เจ้าของ/ผู้ครอบครอง/ผู้พักอาศัยในบ้าน โรงเรือน สถานที่ พาหนะ กำจัดสัตว์/แมลง/ตัวอ่อนของแมลงที่เป็นสาเหตุการเกิดของโรค
- ห้ามผู้ใดกระทำการใดๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะที่ไม่ถูกสุขลักษณะ
- ห้ามผู้ใดเข้าไปหรือออกจากที่เอกเทศ
- เข้าไปในสถานที่/พาหนะที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีโรค เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค
- สอบสวนโรค และหากพบว่ามีโรคติดต่ออันตราย/โรคระบาดเกิดขึ้น ให้แจ้งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด/กทม. และรายงานกรมควบคุมโรคให้ทราบโดยเร็ว

กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ: ชุดเฉพาะกิจ (Task Forces)

ชุดเฉพาะกิจ คือ การรวมกลุ่มของทรัพยากร หลายชนิดที่มีการสื่อสารร่วมกันปฏิบัติงาน ภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าชุดเฉพาะกิจ

ยกตัวอย่าง : ฝ่ายสนับสนุน หน่วยปฏิบัติการควบคุมโรค หน่วยค้นหาผู้ประสบภัยและกู้ชีพ
กลุ่มภารกิจวางแผน กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์

กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ: ชุดปฏิบัติการ (Strike teams)

Operations

Task Forces

ชุดปฏิบัติการ (Strike teams)

Single Resource

ชุดปฏิบัติการ คือ กลุ่มของทรัพยากรที่เป็น แบบและชนิดเดียวกัน ที่มีการสื่อสารร่วมกันและปฏิบัติการภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าชุดปฏิบัติการ

ยกตัวอย่าง : หน่วยสถานการณ์ หน่วยเอกสารและธุรการ

คำถาม?

ชุดเฉพาะกิจ (Task Forces) กับ
ชุดปฏิบัติการ (Strike teams)
แตกต่างกันอย่างไร?

กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ: ทรัพยากรเดี่ยว (Single Resource)

ทรัพยากรเดี่ยว อาจเป็น

- บุคคล
- เครื่องมือและบุคลากรที่ควบคุมเครื่องมือนั้น
- กลุ่มของบุคคลที่มีหัวหน้ากำกับดูแล

ยกตัวอย่าง : เจ้าหน้าที่ประสานงาน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย รถฉุกเฉิน

กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ (Operations)

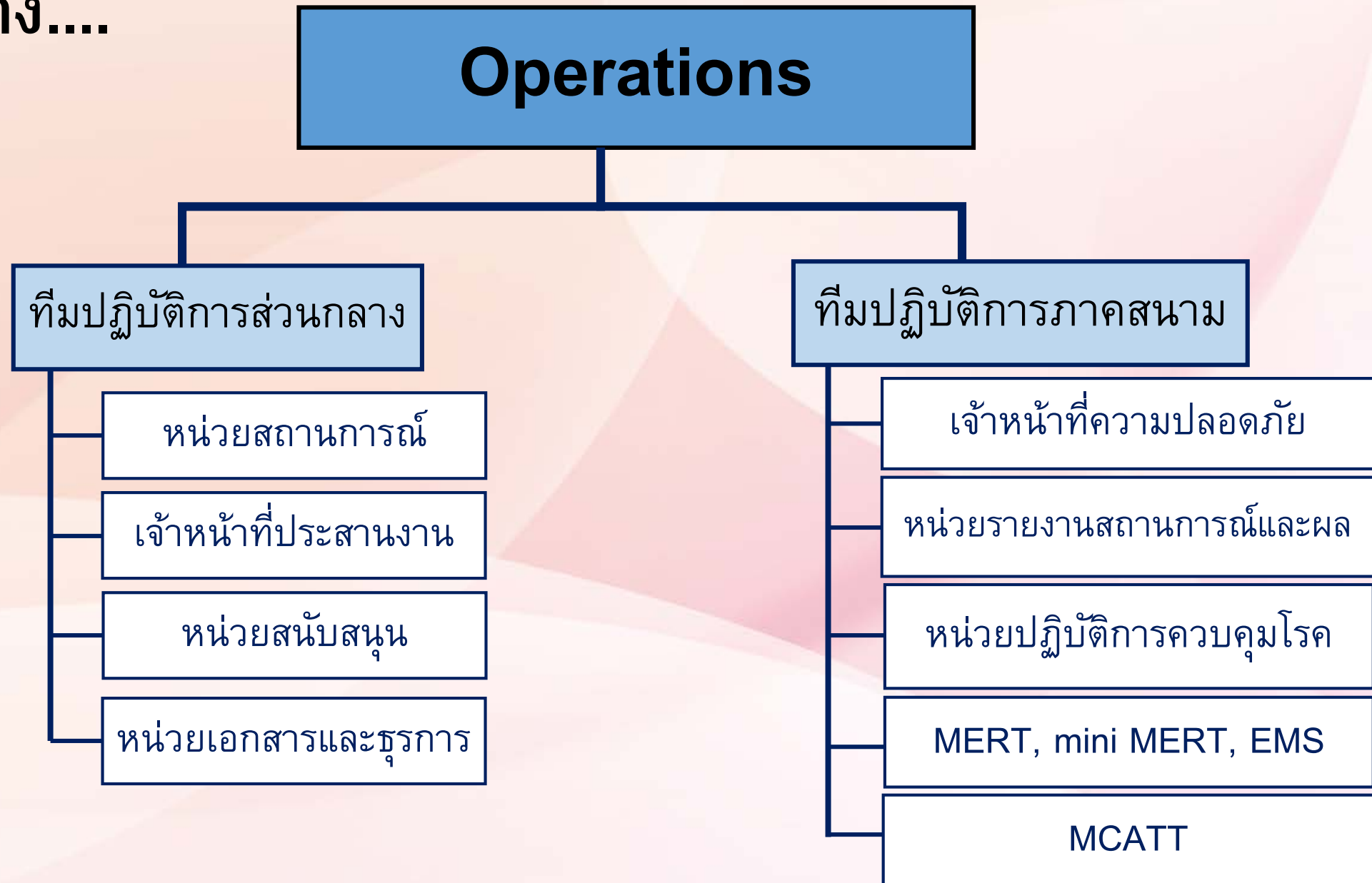
คำแนะนำ

1. ให้อภิปรายภายในกลุ่มภารกิจที่กำหนด
2. เพื่อสร้างแผนผังองค์กรสำหรับกลุ่มภารกิจปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรค (Operations)
ให้ครอบคลุมหน้าที่หลักของกลุ่มภารกิจปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรค (Operations)
3. ให้เวลาทำกิจกรรม 10 นาที ในการเตรียมและนำเสนอในชั้น

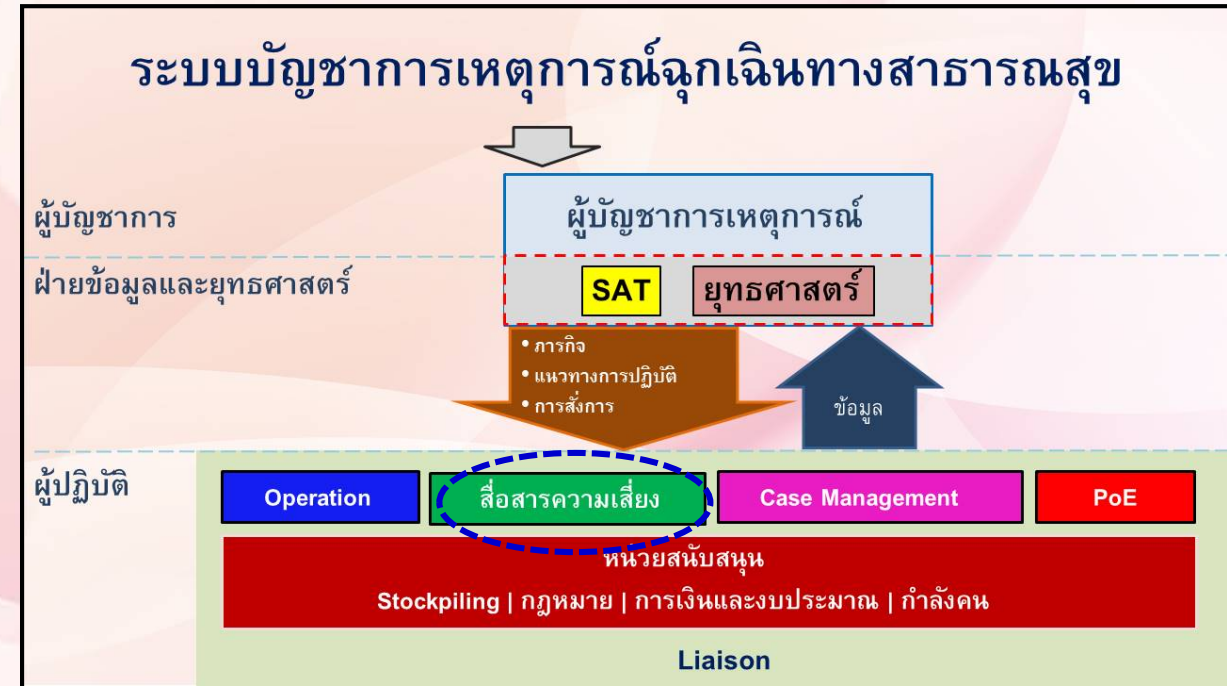
ตัวอย่าง....

กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication)

หน้าที่หลัก:

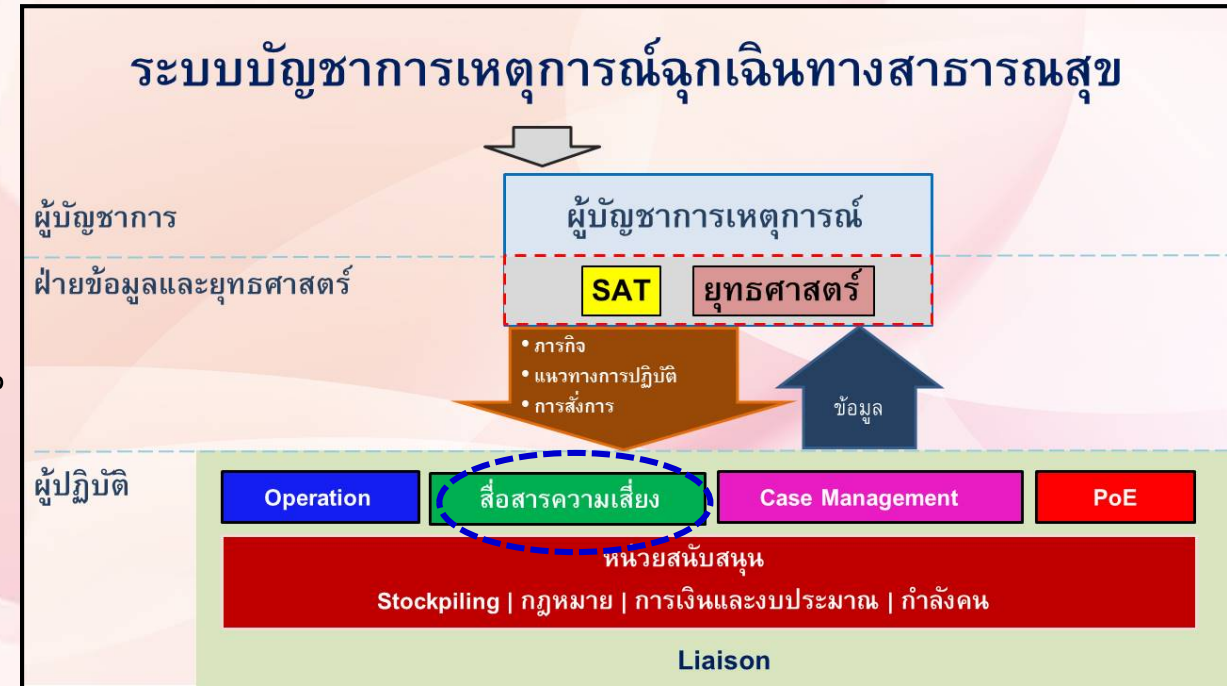
1. เฝ้าระวังข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ทุกช่องทาง และประเมินการรับรู้ของสาธารณะ (Public perceptions) เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดทำแผนการสื่อสารความเสี่ยงที่เหมาะสมและรวดเร็ว
2. เฝ้าระวังข่าวลือ จากช่องทางต่างๆ และตอบโต้ได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว
3. จัดทำข้อมูลข่าวสาร ประเด็นข่าว (Press release) ประเด็นสาร (Talking point) ที่ถูกต้องแม่นยำ และครบถ้วน เหมาะกับสถานการณ์และกลุ่มภารกิจเป้าหมาย
4. ดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงผ่านช่องทางต่างๆ รวมทั้งผลิตสื่อ เพื่อเผยแพร่ด้วยรูปแบบและภาษาที่เหมาะสม

กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication) (ต่อ)

หน้าที่หลัก:

5. ประสานกับกลุ่มภารกิจงานย่อย เพื่อจัดการและUpdate ข้อมูลที่จำเป็นเพื่อเผยแพร่ และสื่อสารความเสี่ยง
6. จัดทำทำเนียบผู้บริหาร โฆษก และวิทยากร เพื่อแถลงข่าว ให้ข่าวสื่อมวลชน ให้ความรู้ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข เพื่อดำเนินการสื่อสารความเสี่ยง
8. ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานสื่อสารความเสี่ยง ต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์

Emergency Risk Communication

รวดเร็ว

BE FIRST.

ถูกต้อง

BE RIGHT.

เชื่อถือได้

BE CREDIBLE.

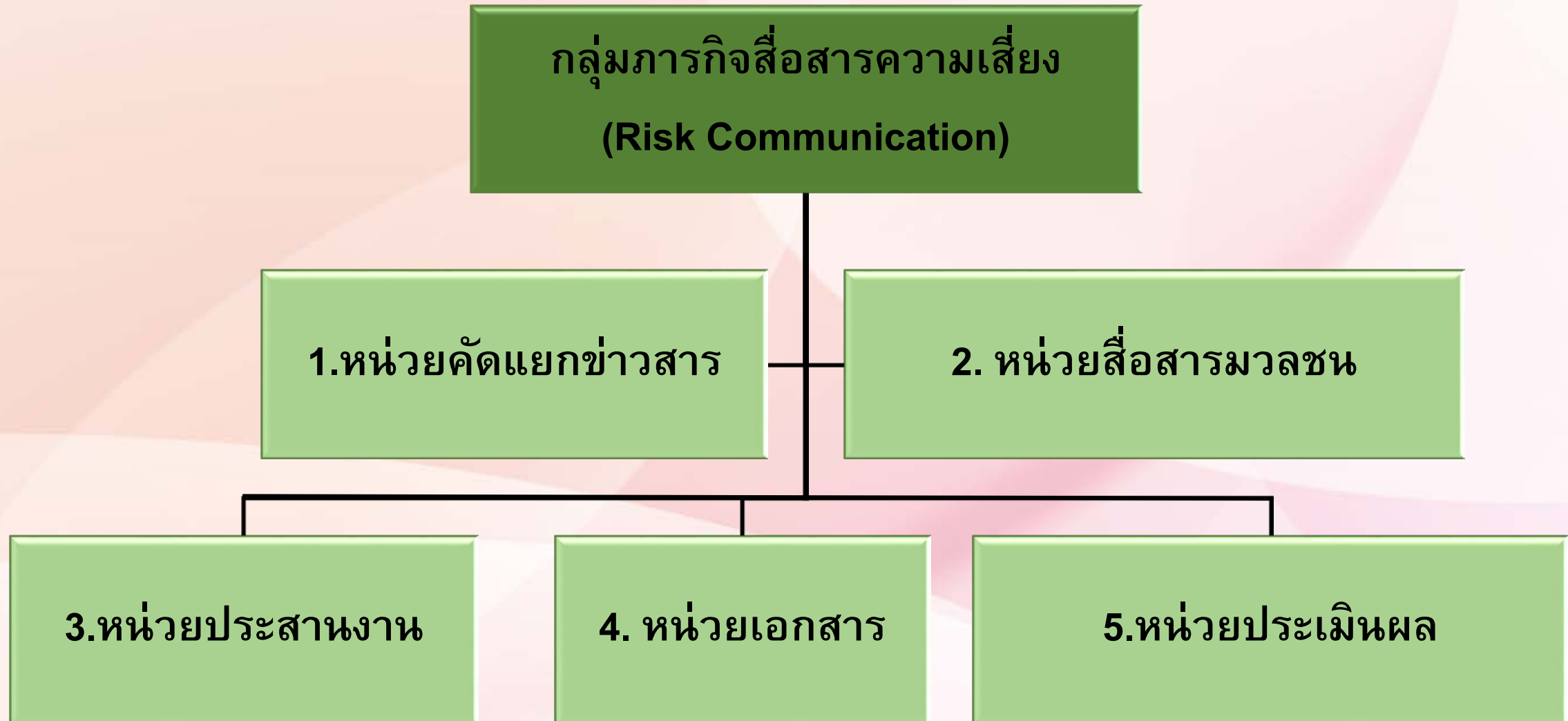
ข่าวสารที่**ถูกต้อง** ในเวลาที่**ถูกต้อง** จากบุคคลที่**ถูกต้อง**
ช่วยชีวิตผู้คนได้

หลักสูตรการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ระบบบัญชาการเหตุการณ์
และศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน สำหรับผู้บริหาร กรมควบคุมโรค

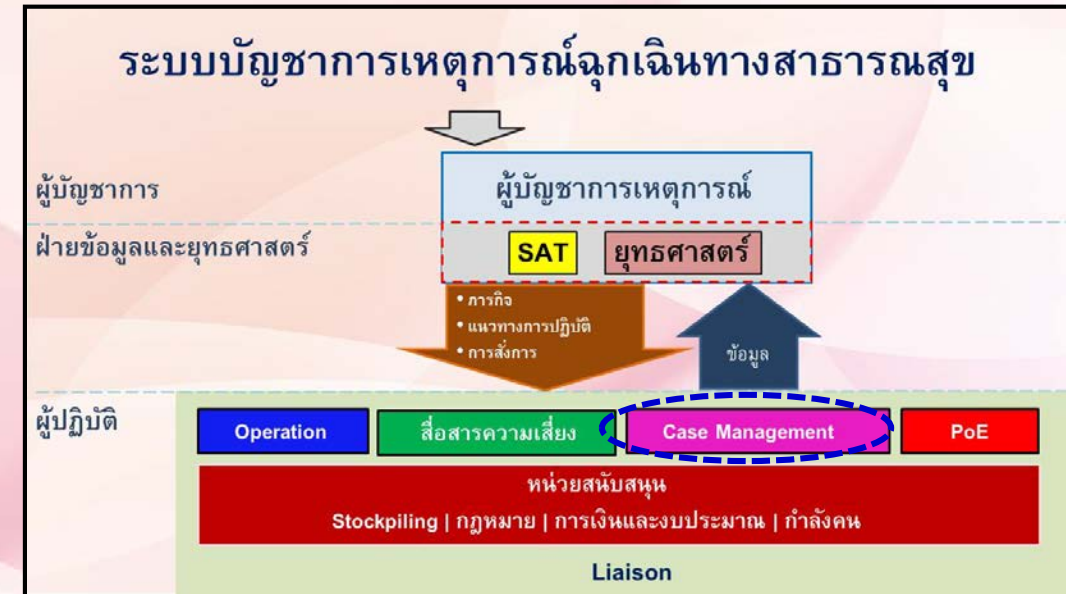
ตัวอย่าง....

กลุ่มภารกิจดูแลรักษาผู้ป่วย (Case Management)

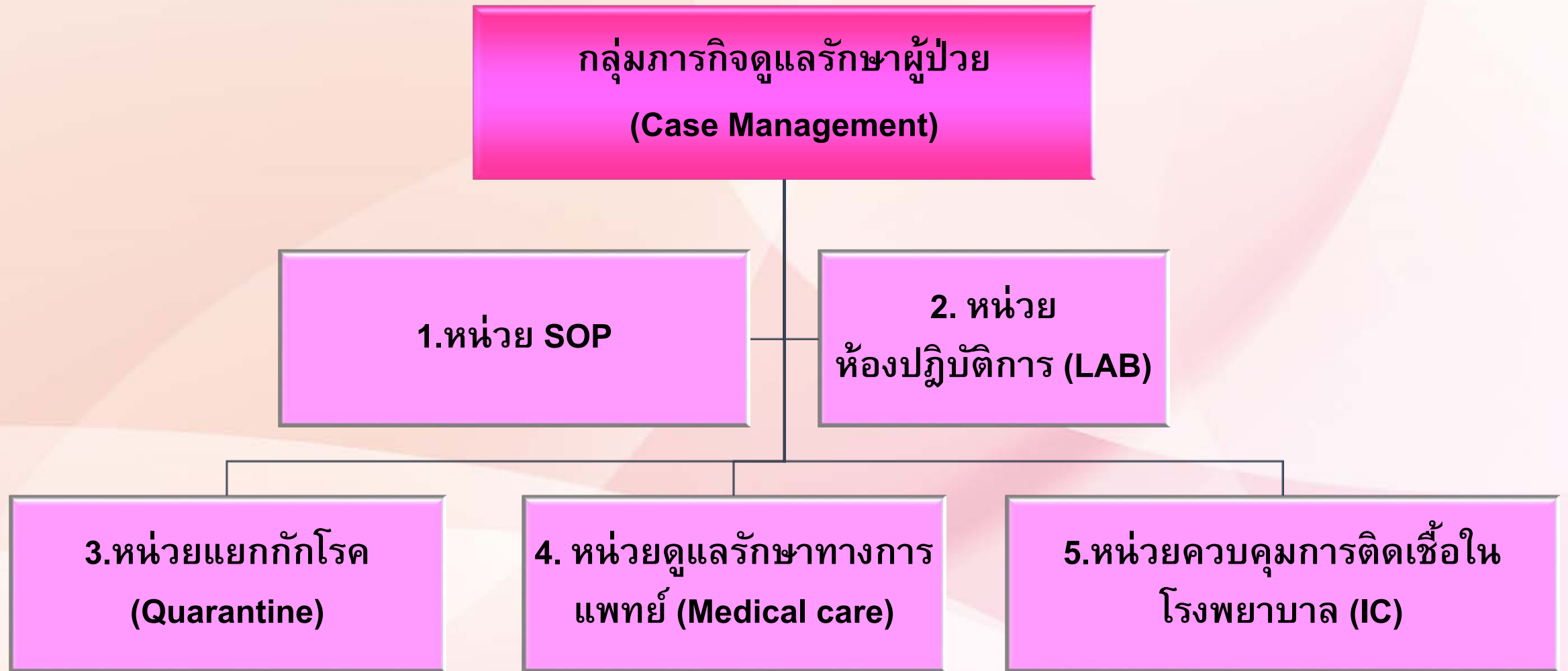
หน้าที่หลัก:

1. ดำเนินการตามมาตรฐานแนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยตลอดจนแนวทางในการป้องกันการติดเชื้อ
2. ประสานกับห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุขเพื่อจัดทำแนวทางการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม
3. ประสานและ/หรือจัดเตรียมสถานที่สำหรับการ แยกกัก กักกัน และคุมไว้สังเกตอาการ
4. จัดกลุ่มภารกิจดูแลรักษาผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic care) และฝึกซ้อมกลุ่มภารกิจเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานการป้องกันการติดเชื้อได้อย่างเหมาะสม
5. จัดกลุ่มภารกิจผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษาด้านการแพทย์และการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลแก่สถานพยาบาลที่รับดูแลรักษาผู้ป่วย

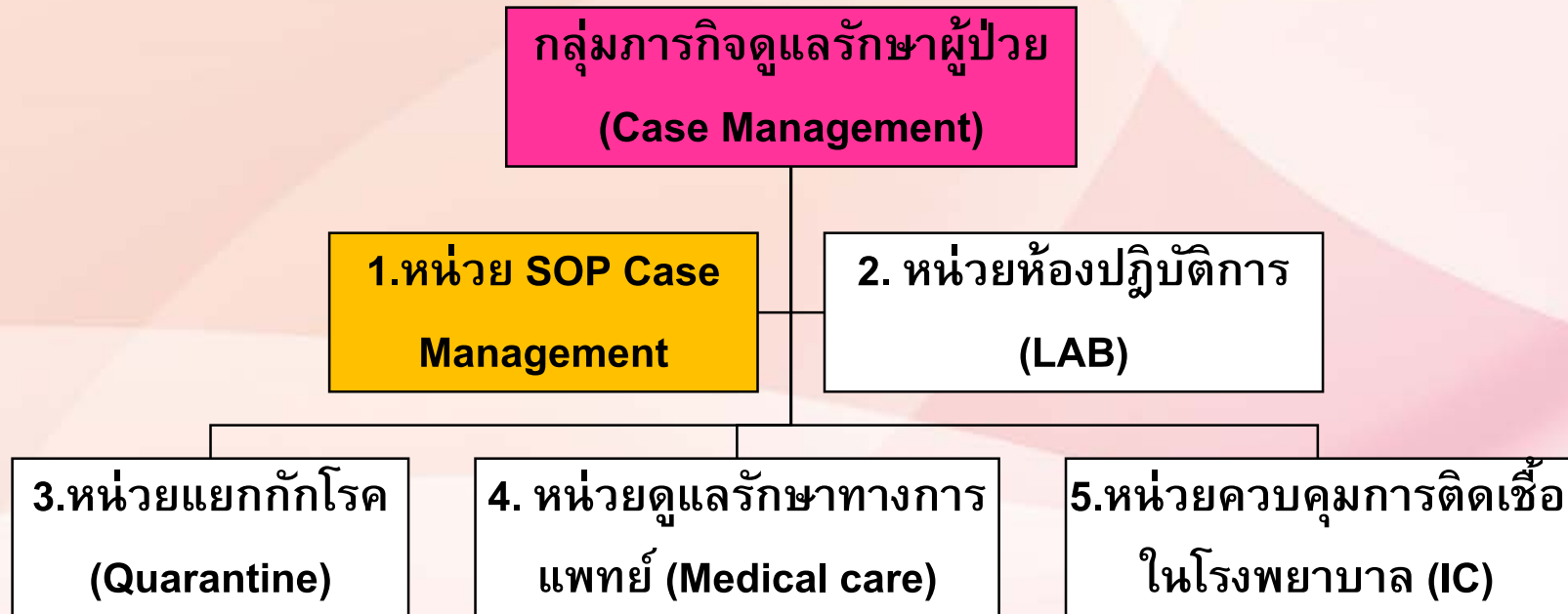

ตัวอย่าง....

หน่วย SOP

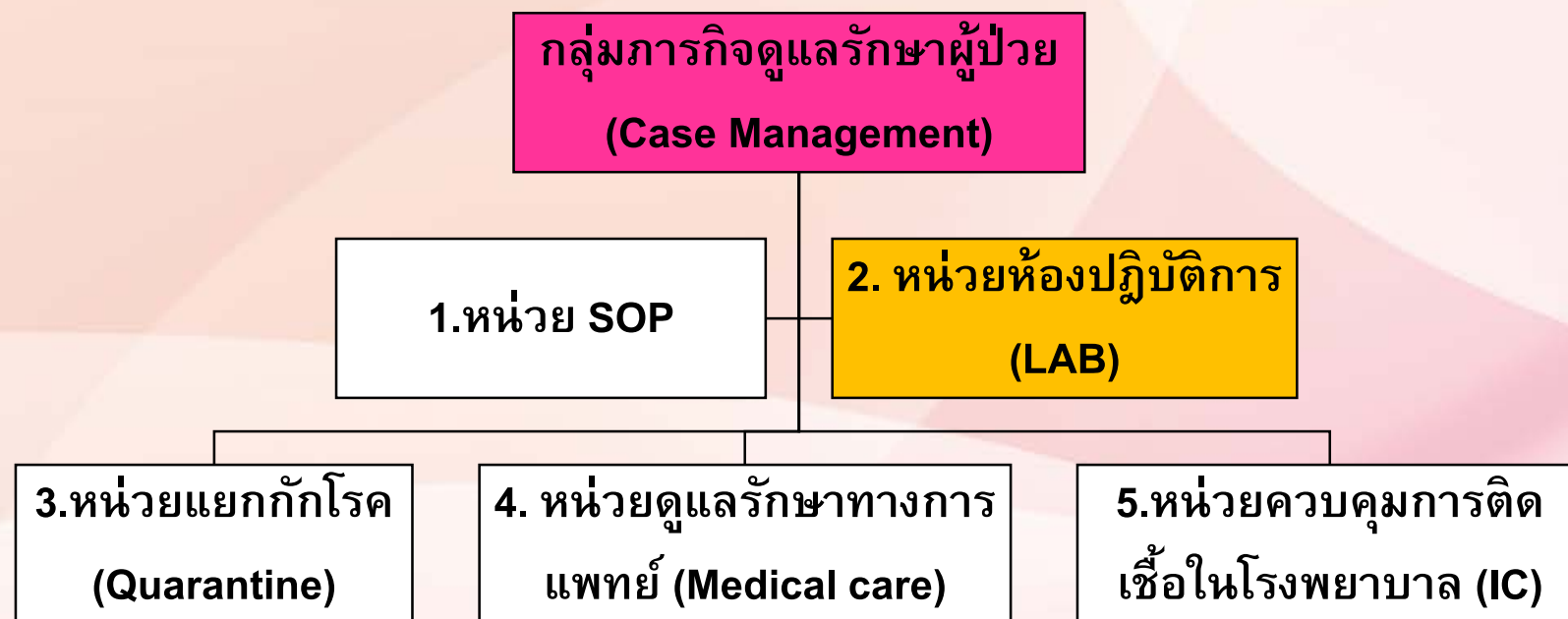

หน้าที่

- จัดทำมาตรฐานแนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยตลอดจนพัฒนาแนวทางในการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล กรณีการแยกกักโรค
- ตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงาน มาตรฐานการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล

หน่วยห้องปฏิบัติการ (LAB)

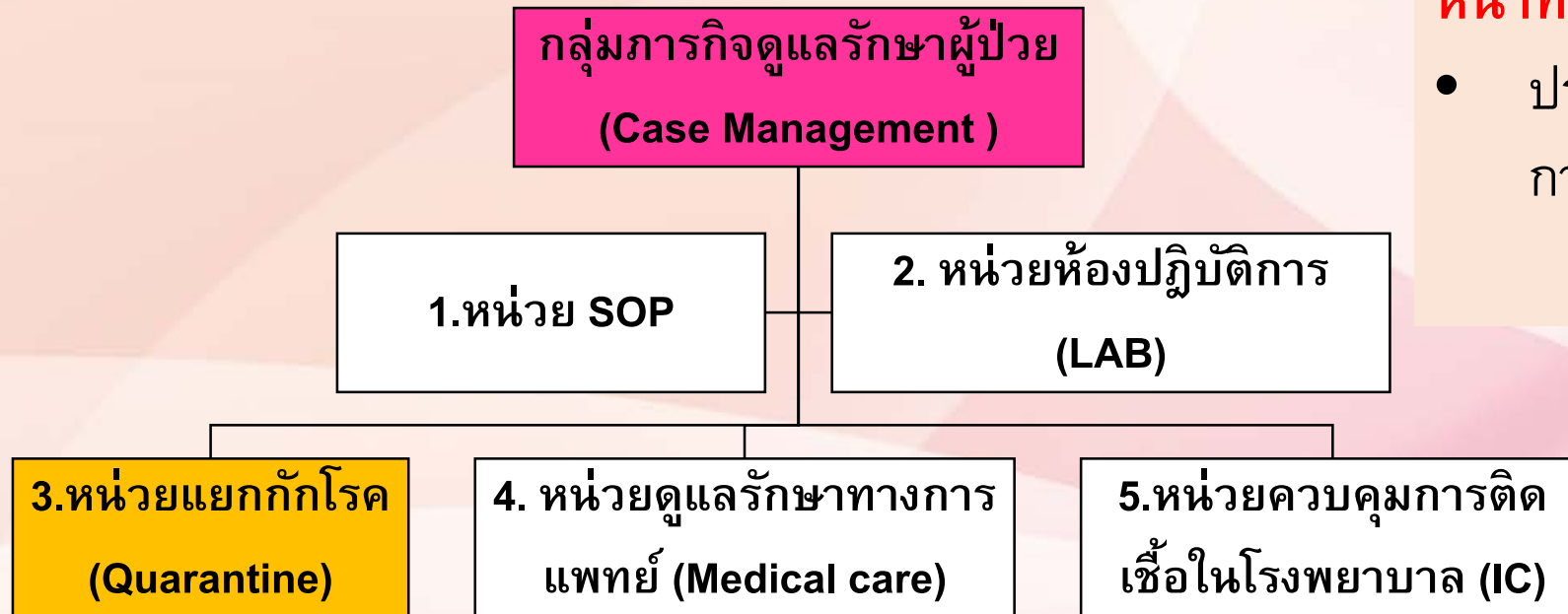

หน้าที่

- ประสานกับห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข
- จัดทำแนวทางการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม
- ประสานขอรับการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยแยกกักโรค (Quarantine)

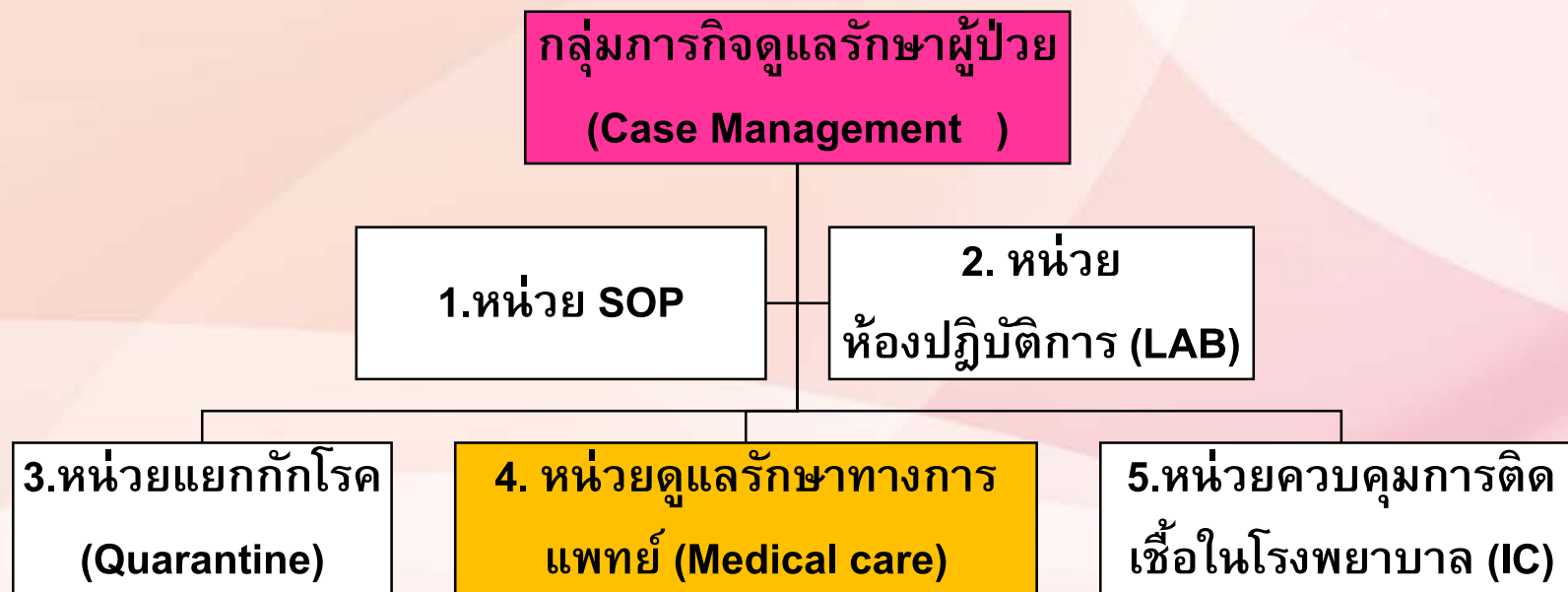

หน้าที่

- ประสานและ/หรือจัดเตรียมสถานที่สำหรับการ แยกกัก กักกัน และคุมไว้สังเกตอาการ

หน่วยดูแลรักษาทางการแพทย์ (Medical care)

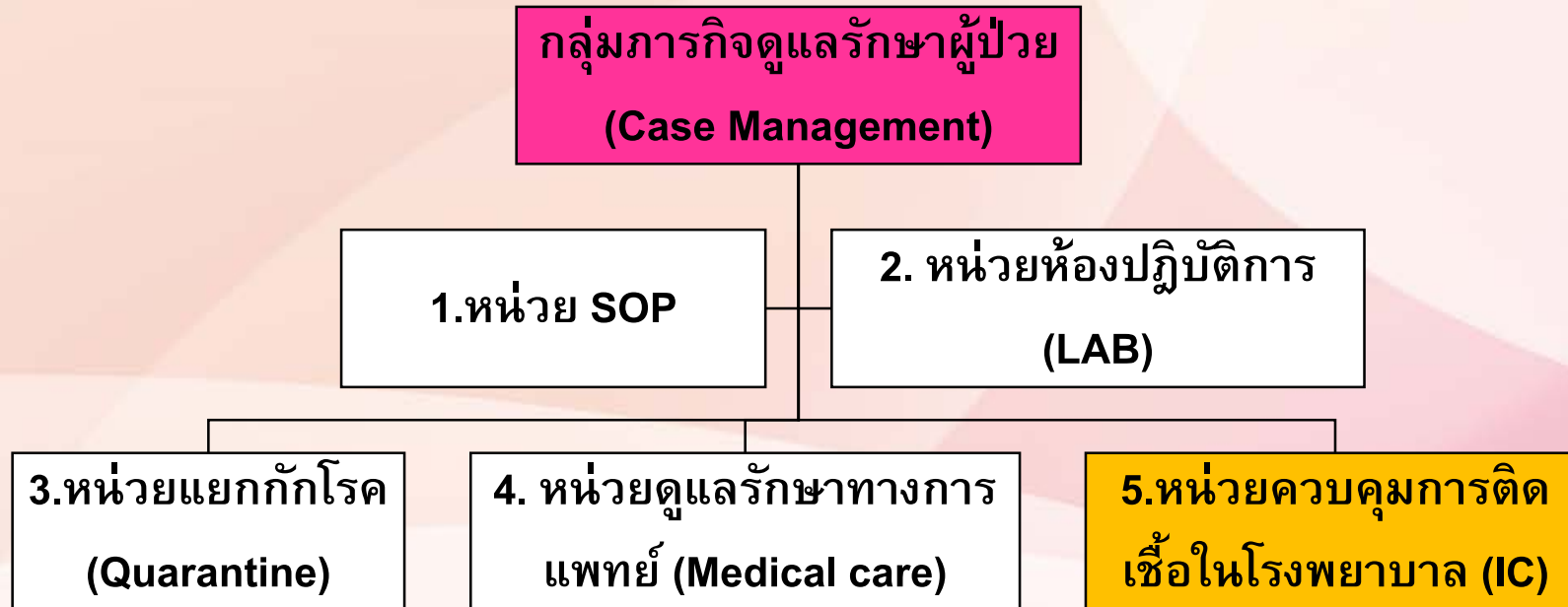

หน้าที่

- จัดกลุ่มภารกิจดูแลรักษาผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic care)
- ฝึกซ้อมกลุ่มภารกิจเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานการป้องกันการติดเชื้อได้อย่างเหมาะสม
- ประสานขอรับการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล (IC)

หน้าที่

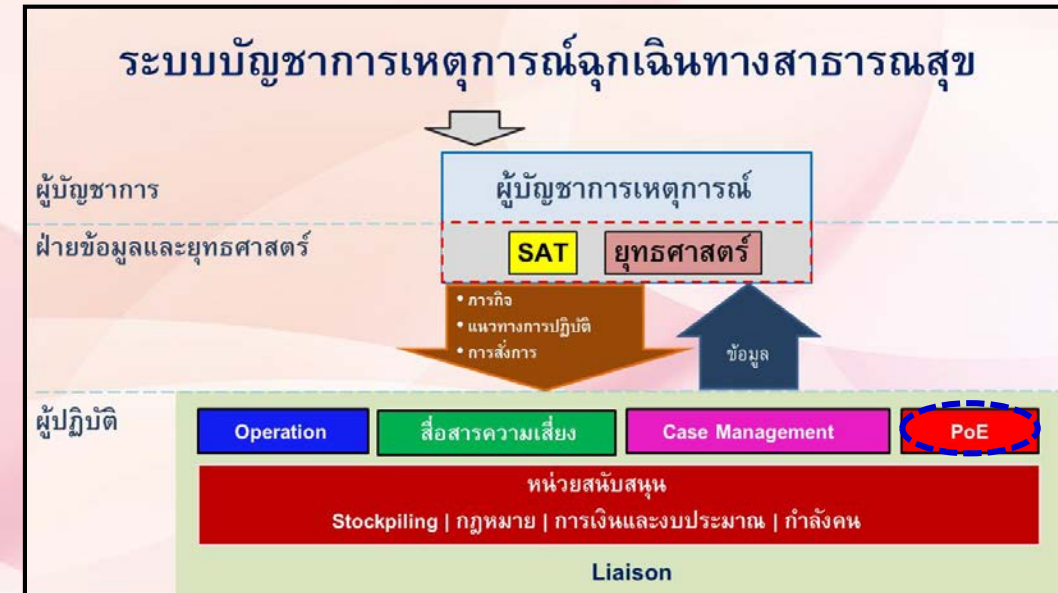
- จัดกลุ่มภารกิจผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษาด้านการแพทย์และการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลแก่สถานพยาบาลที่รับดูแลรักษาผู้ป่วย
- กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐาน IPC

กลุ่มภารกิจด้านควบคุมโรคระหว่างประเทศ (Point of Entry)

หน้าที่หลัก:

1. ตรวจคัดกรองผู้เดินทางที่มาจากพื้นที่เสี่ยง
2. ทบทวนและฝึกปฏิบัติการดำเนินงานตามมาตรฐานการควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศแก่เจ้าหน้าที่ร่วมปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน
3. ควบคุมกำกับให้มีการดำเนินงานตามมาตรฐาน IHR 2005 Point of Entry (ภาวะฉุกเฉิน) ตามมาตรฐานคู่มือพัฒนาสมรรถนะหลักช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ IHR 2005
4. จัดทำฐานข้อมูลผู้เดินทางและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ และส่งต่อข้อมูลให้ SAT

กลุ่มภารกิจด้านควบคุมโรคระหว่างประเทศ (Point of Entry)

โครงสร้าง

กลุ่มภารกิจด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ (Point of Entry)

หน่วยคัดกรอง
(Screening)

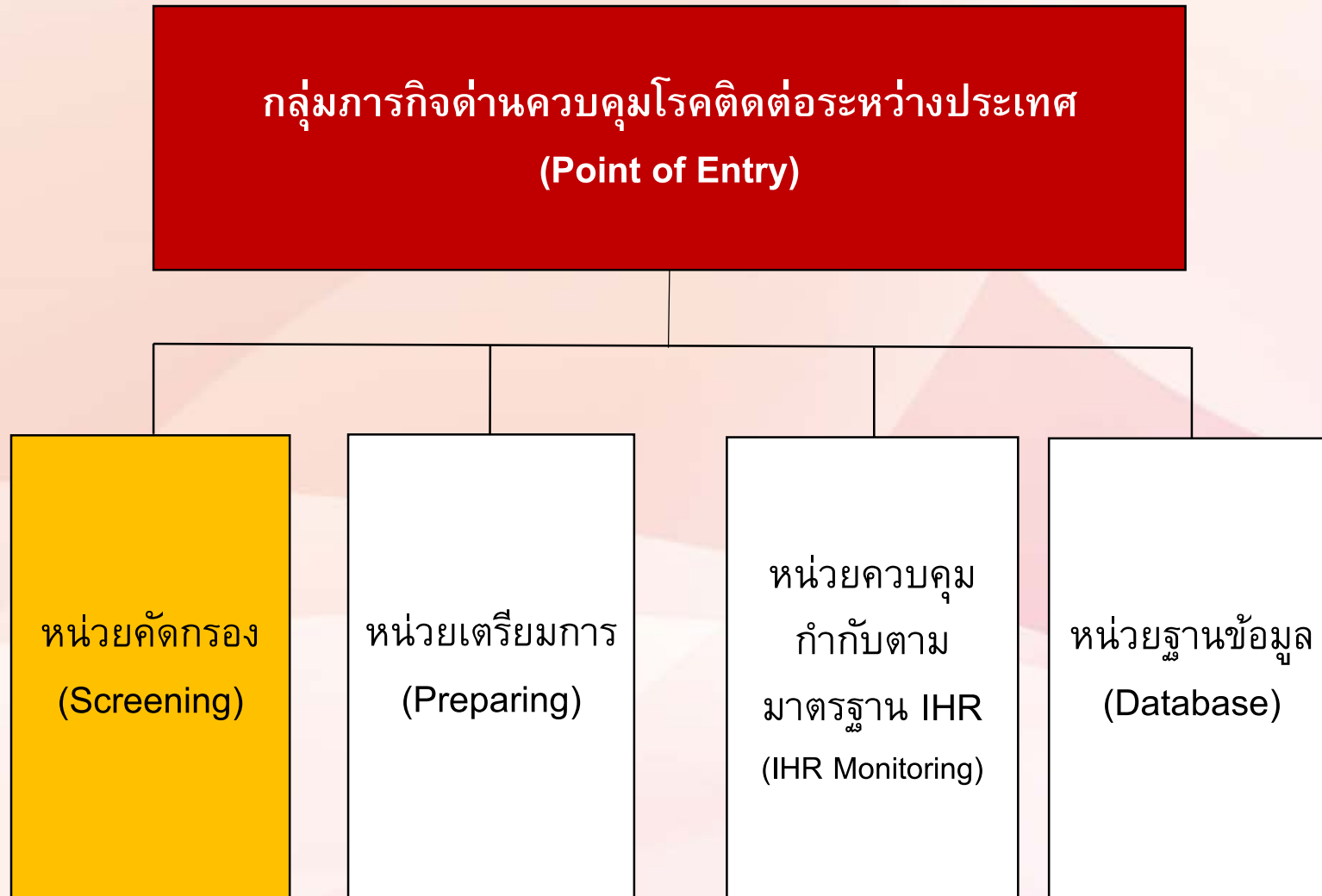
หน่วยเตรียมการ
(Preparing)

หน่วยควบคุมกำกับ
ตามมาตรฐาน IHR
(IHR Monitoring)

หน่วยฐานข้อมูล
(Database)

หน่วยคัดกรอง (Screening)

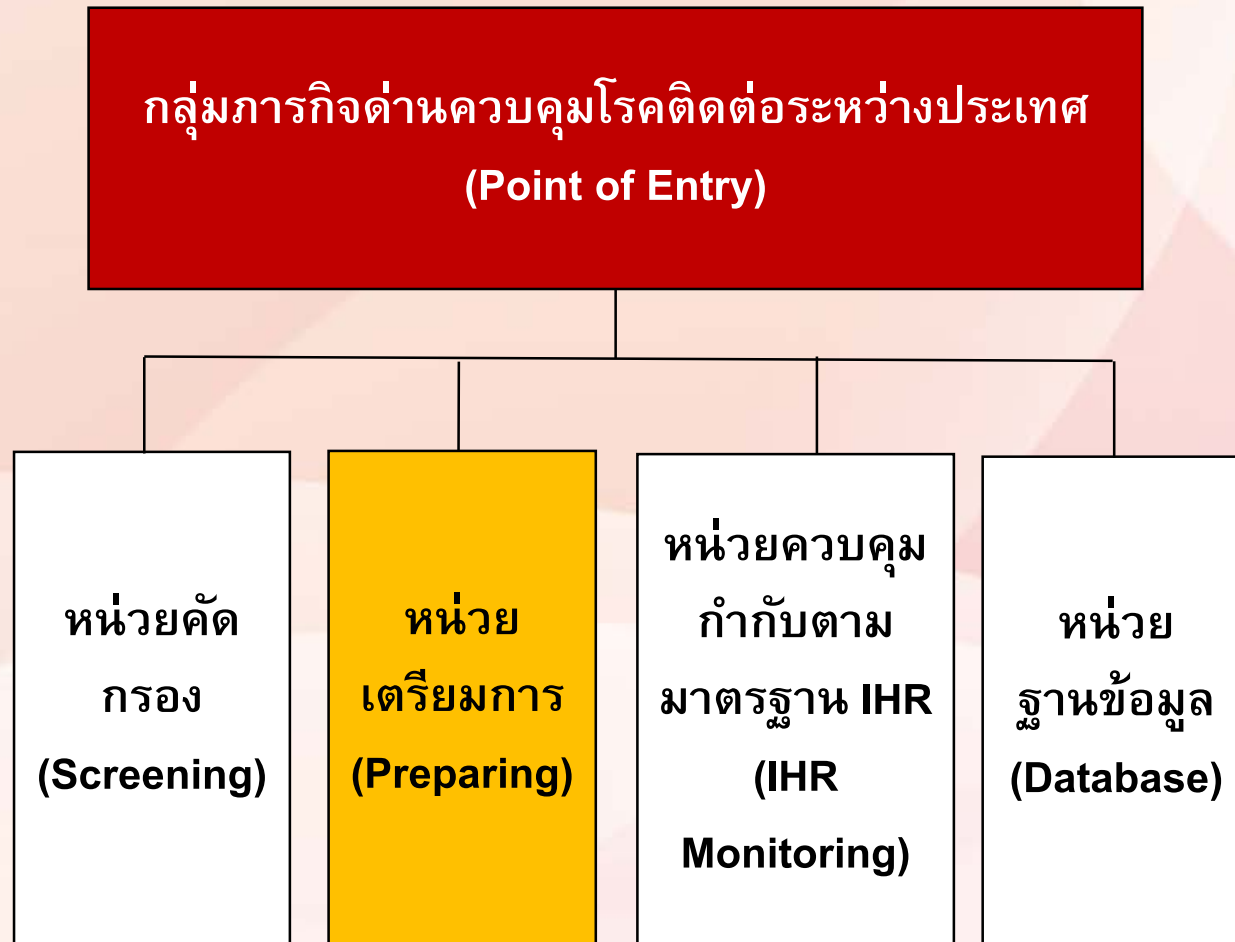

หน้าที่

- ตรวจคัดกรองผู้เดินทางที่มาจาก
 - พื้นที่เสี่ยง
 - ผู้เดินทางขาเข้า (Measures on arrival)
 - ผู้เดินทางก่อนเดินทางขาออก (Measures on pre-departure /exit screening)
 - ผู้เดินทางต้องสงสัย
- การกักกันผู้เดินทางต้องสงสัย
- การรวบรวมข้อมูลเพื่อส่งต่อให้กลุ่มภารกิจติดตามผู้เดินทางสงสัยสัมผัสโรค (Contact tracing)

หน่วยเตรียมการ (Preparing)

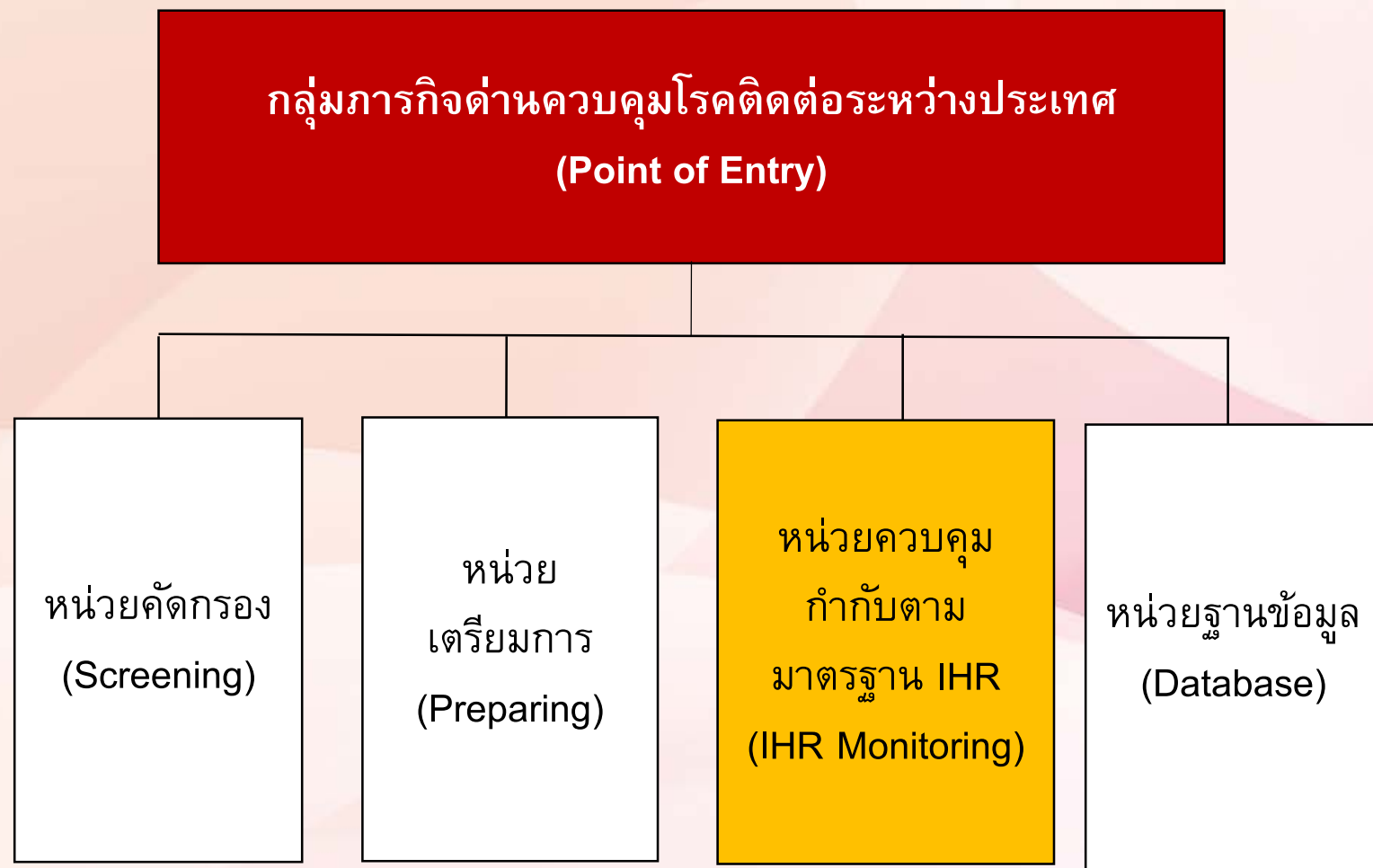

หน้าที่

- ทบทวนและฝึกปฏิบัติการดำเนินงานตามมาตรฐานการควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ แก่เจ้าหน้าที่ร่วมปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน
- มีแผนแก้ไขภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข (Public Health Emergency Contingency Plan) รวมทั้งแต่งตั้งผู้ประสานงาน (coordinator) ที่ช่องทางเข้าออกประเทศที่จำเป็นต้องมี และแต่งตั้งจุดติดต่อ (contact points) ในหน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานอื่นๆ และหน่วยบริการต่างๆ
- จัดให้มีการร่วมมือเพื่อให้มีการจัดบริการด้านการแพทย์ซึ่งประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจวินิจฉัยที่มีความพร้อม ในการประเมินและให้การดูแลรักษา ผู้เดินทางที่เจ็บป่วย และมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพร้อมทั้งวัสดุ ครุภัณฑ์ และสถานที่ปฏิบัติงาน อย่างเพียงพอ

หน่วยควบคุมกำกับตามมาตรฐาน IHR (IHR Monitoring)

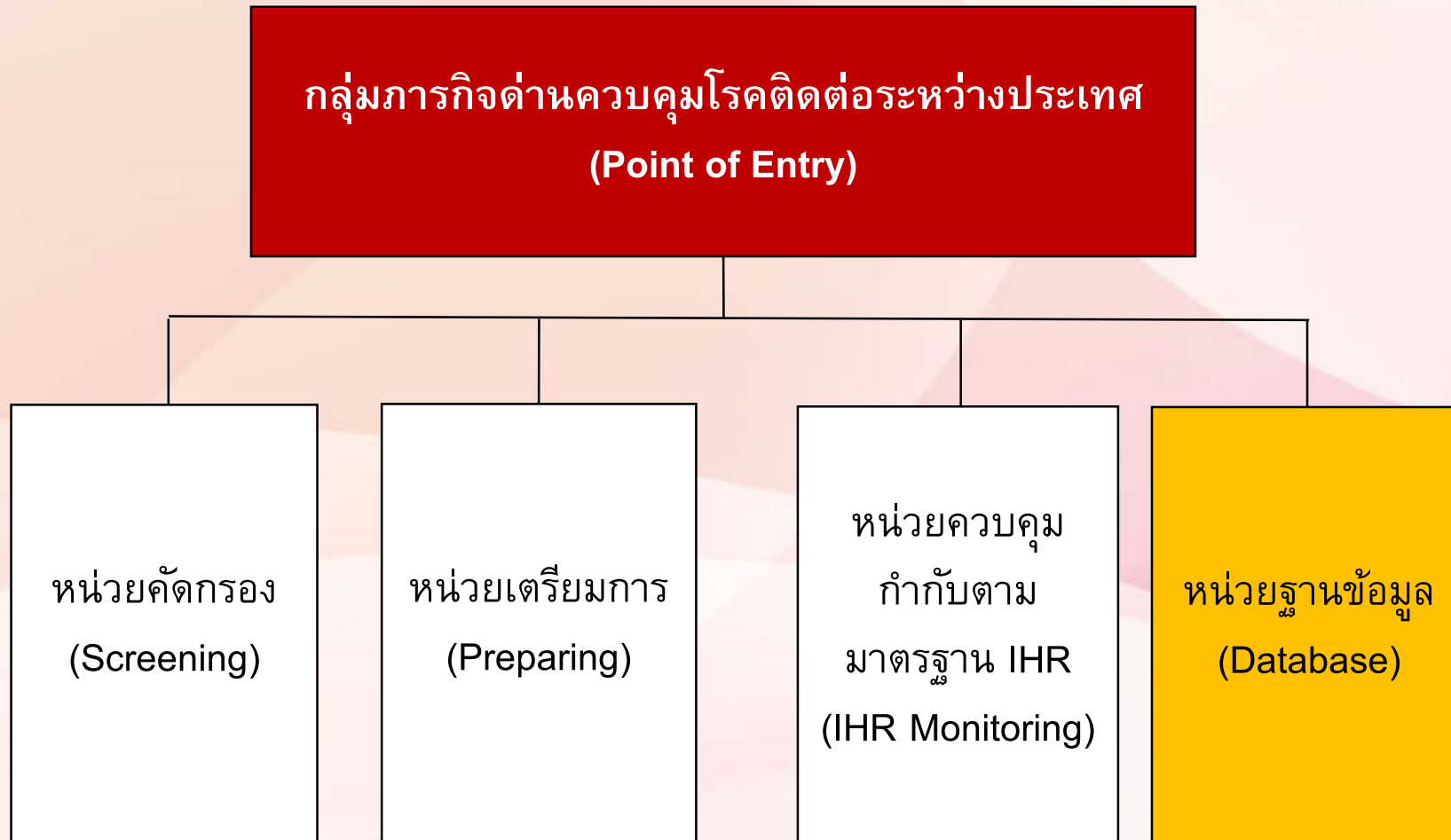

หน้าที่

- ควบคุมกำกับให้มีการดำเนินงานตามมาตรฐาน IHR2005 Point of Entry (ภาวะฉุกเฉิน) ตามมาตรฐานคู่มือพัฒนาสมรรถนะหลักช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ IHR 2005

หน่วยฐานข้อมูล (Database)

หน้าที่

- จัดทำฐานข้อมูลผู้เดินทาง และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ เหตุการณ์ และส่งต่อข้อมูล ให้ SAT

ตัวอย่าง: หน่วยงานที่รับผิดชอบของแต่ละกลุ่มภารกิจ ในทีมปฏิบัติการหลัก (ส่วนกลาง)

ผู้ปฏิบัติ: กลุ่มภารกิจ ในทีมปฏิบัติการหลัก	ผู้รับผิดชอบหลัก
Operation	สำนักกระบวนวิชา
Risk Communication	สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
Case Management	สถาบันบำราศนราดูร
Point of Entry	สำนักโรคติดต่อทั่วไป

สรุป (Summary)

ท่านสามารถอธิบายบทบาทและหน้าที่ของกลุ่มภารกิจต่อไปนี้ได้หรือไม่

1. กลุ่มภารกิจปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรค (Operation)
2. กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication)
3. กลุ่มภารกิจดูแลรักษาผู้ป่วย (Case Management)
4. กลุ่มภารกิจด่านควบคุมโรคระหว่างประเทศ (Point of Entry)

กรมควบคุมโรค
DEPARTMENT OF DISEASE CONTROL

คำถามและข้อคิดเห็น

หลักสูตรการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ระบบบัญชาการเหตุการณ์
และศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน สำหรับผู้บริหาร กรมควบคุมโรค